

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Évesben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Évesben: Félévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Évesben: Negyedévre	5			
Évesben: Hónapról-hónapra	20			

ROSTA.

Tetszik ismerni az egyszeri ember köpenyének a történetét?

Addig-addig alakította át egyre más meg más szabásúvá a köpenyét, hol itt, hol ott szabva el belőle egy-egy jókora darabot, míg végül az egész csurapéból csak egy kalapra való maradt!

Hát így akart eljárni Magyarország jogos követeléseivel is a bécsi vezérkar.

De gazda nélkül csinált vásárt. A szövetezett ellenzék keresztül látott a szítán. A köpenyéből nem lett kalap; az alkudozásnak vége. Két tanulsága azonban van a dolognak. Mind a kettő újabb megerősítése annak a régi magyar közmondásnak, hogy: mégis bunda a bunda és — mégis hunca a német! . . .

* * *

Az ugynevezett közös hadsereg katonai szükségleteinek fedezésére a kvóta szerint Magyarország iparosait és kereskedőit is megilleti a szállítás joga.

Mikor azonban arra kerül a sor, a rabszad hadügyi kormány, ha csak lehet, kiűti, hogy ez, meg az a cikk magyar iparosok és gyárosoktól nem kapható, tehát ezekből a kvóta szerint Magyarországot megillető részt is kénytelen Ausztriában beszerezni a jeles hadügyi kormány.

Sőt ez a minket imádó és kényeztető derék hatóság még össze is állítja a Magyarországon nem kapható cikkek jegyzékét.

Igazán nem ártana, ha ezt a kimutatást tüzetes vizsgálat alá vennék hazai iparosaink és gyárosaink!

* * *

Az egyszeri rabbinus fia első ünnepi beszédére készült, melyet a hitközség vénei és bölcsői előtt kellett volna elmondani.

A nagy nap előestéjén az apa a fiával lement a kertbe s a paradicsom-karókra teljes köcsögöket rakott.

— Képzeld, mintha ezek emberek volnának köcsöggel a fejükön . . . és mondd el a beszédedet.

A gyerek pompásan elmondta.

Másnap azonban a zsinagógában ékeetlenül belesült és szégyenkezve hagyta el a szószerket.

Hát így járt a szabadelyüpárt is a november 18-iki szavazásával. A pezsgős ebéd után összesereglett hívek előtt könnyű volt a zsebkendő lobogtatással győzelmet aratni. . .

de már odakint az élő nemzet előtt kudarcot végződött a dolog.

November 18-ikát örökre kivégzi ma, április 7-én a nemzeti akarat!

Osztrák császár, magyar király.

— ápr. 7.

(G.) Január hó 26-ika után a nemzet diadalittasan, első örömmámorában azt hitte, hogy immár elérkezett az ideje annak, hogy Magyarország végre igazán és teljesen magyarrá legyen. Hadseregünk, közgazdaságunk, külképviselőnk kell, hogy végre a nemzet szuverén főnhatósága alá kerüljenek, mert hiszen a koronás király maga intézett kérdést a nemzethez, midőn a választásokat elrendelte. A nemzet válaszolt, nagyon is érthetően válaszolt; mert ha feltételezzük is, hogy e választások tiszták voltak, még akkor is nagy politikai frivolitás kell ahhoz, azt állítani, hogy a választási eredmény a véletlen játéka volt, ha figyelembe vesszük, hogy mai szomorú választási rendszerünknel, még a legtisztább választás mellett is, a választók mily tulnyomó hányada van üzleti és hivatali érdekek által befolyásolva. A nemzet tehát válaszolt és királyunk bizonyára már régen tudomásul vette volna e választ, de mit tegyen, ha az osztrák császár ezt nem engedheti meg, mert más dolgokra (— — —) is kell figyelemmel lennie. Fájdalom, az osztrák császár a látszat szerint sokkal nagyobb ur, mint Magyarország királya és így természetes, hogy a császár akarata dönt. És az mi reánk nézve a szomorú, hogy évszázadok óta mindig a mi királyunknak kellett meghajolni a hatalmasabb osztrák császár akarata előtt. Hiába törekzünk mi hadseregünk magyarosítására, midőn Ausztria császára nem engedi ki kezéből a hatalmat. A gonosz nyelvek ugyan már sok rosszat ráfogtak az osztrák generálisokra, de azt csak mégsem tételezi fel róluk senki sem, hogy ők komolyan azért ellenzik a magyar vezényszót, mert a hadsereg harc képessége szevedhetne ezáltal. Hát a magyar jelvények, a magyar zászlók, a kizárólagosan magyar tiszték is veszélyeztetik a harc képességet? Miért elleneztek ezeket is körük szakadtáig? Ugyan ne játszunk bujdosít. Nem a közös armádia harc képességéről van szó; hiszen azt az a pelyhes állu kis kadé-

tocska époly jól tudja, mint a k. u. k. Kriegsschulét végzett vezérkari törzstiszt, hogy a vezényleti nyelvnek ahhoz semmi köze sincsen; hanem igenis az a döntő ok, hogy Ausztriában féltik az osztrák császár hatalmát a magyar királlyal szemben. Mi oly összes hadsereget kívánunk melynek a magyar hadsereg kiegészítő része, a mi kedves szomszédaink pedig csak az osztrák császár hadseregéről akarnak hallani, amint az ma tényleg fűnnáll. És épea ennél fogva például meghatóan naív lélekre vallanak az olyan híresztelések, hogy a jelenlegi trónörökös azt a nyilatkozatot tette volna, hogy Magyarországra újból be kell vonulni (einmarschiren) és el kell foglalni Uram Istenem, már ugyan miért kellene bevonulni, mikor amugy is benn vannak. Mert ha megugy saját véreink ezek a mi katonáink, így kizárólag osztrák vezénylet alatt állván, mégis csak az osztrákok császársját szolgálják, akinek zászlajára feleskették őket. De legyünk őszinték, mégis szenvedne a közös hadsereg harc képessége; esakhogy nem kifelé, nem külelenséggel szemben, hanem idebennt, mi velünk szemben, midőn az osztrák császárnak a magyar király fölötti fenhatóságáról van szó és így mi sem természetesebb, mint hogy ezen harc képesség fönntartása szempontjából az osztrák császár nem engedheti meg a magyar királynak, hogy nekünk ez irányban engedményeket tegyen. Pedig de jó volna meggondolnia a császárnak, hogy váratlanul jöhet olyan idő, midőn népeinek hétfeléhuzó törekvései folytán ropogó császári trónját jó volna egy erős és szilárd alapokon álló magyar trónus-hoz támasztani! Talán elég memento lehetne az osztrákok uralkodójának az osztrák napi lapokban napvilágot látott ama hír, hogy 150 osztrák generális kész lemondani állásáról, ha a magyarok katonai engedményekben részesülnek. Hol van itt a régi osztrák Subordination und Kaiser treue?

Egy fővárosi napilap azt az igazán ártatlan kijelentést tette a napokban, hogy annak a lengyel hentesmesternek és sziléziai takácsnak ugyancsak közbömbös lehet, hogy a magyar bakát milyen nyelven vezénylik, de fájdalom nem mindegy a bécsi politikusoknak, kik nagyon jól tudják, hogy amíg a hadsereg kizárólag osztrák kézben van,

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi

addig a közgazdasági kérdéseket is végre mégis csak úgy rendezik, amint nekik jó, mert ők is ismerik ám azt a tételt, hogy azé a jog, akié a hatalom. Persze nem támadnak ránk mindjárt doronggal, hanem szépen diplomatikusan csinálják. Így például 12 évre kötnek ami hozzájárulásunk nélkül Németországgal kereskedelmi szerződést, amelyet most már a világért sem szabad megbolygatnunk. Tizenkét év persze igen hosszú idő - ezalatt akadhat ismét olyan többség, mely a közösséget ad calendas graecas prolongálja. Érdekes ez irányban az osztrák sajtó magatartása is. Egy pár hónappal ezelőtt, midőn a gazdasági különválás még teljesen kizártnak látszott, nem volt a Los von Ungarn jelszónak nagyobb propagálója mint éppen ő; ma, midőn a szakadás a lehetőség mezében jelenik meg, egy pár agrárius kivételével nem csak, hogy bölesen hallgatnak, hanem hangsúlyozzák, hogy a magyarokkal ez irányban szépen kell beszélni, nem szabad őket exaltádóknak nevezni; a Neue Freie Presse pedig egy magyar államférfiúnak, ki a minap egy nagy statisztikai apparátussal a közös vámterület mellett írt tanulmányt bocsájtott közre, örömkönyvek között veregeti a vállát és világgá kürtöli, hogy nálánál nagyobb nemzetgazdász nincs e földkerekségen. Ugyan kell-e még több? Hogy Észak-Amerika óriási fejlődése onnan kezdődik, mióta megszűnt Franciaország és Anglia gyarmata lenni, amióta Monroe kimondta; Amerikát az amerikaiaknak; hogy a hajdan mesés gazdaságu Indiában száz-ezer számra halnak az emberek éhen, amióta Anglia gyarmatává előlépett, az semmi a szent statisztika adataival szemben.

Oh dicsőséges és jóságos magyar királyunk, mikor fogod a nagynevű amerikai elnökkel, Monroeval az osztrák császárnak azt mondani? :

Magyarországot a magyaroknak.

— ápr. 7.

A képviselőház VI. bíráló bizottsága tegnap délelőtt alakult meg és elnökévé Holló Lajost, jegyzőjévé Nagy Sándort választotta. Somogyi Aladárnak gróf, Benyovszky Sándornak és Boross Jánosnak a bizottság elé utalt megbízó leveleit. A hó 13-ára délelőtti fél 10 órára tűzte ki tárgyalásra és előadásukkal Nagy Sándort bizta meg.

A privigyei mandátum. A privigyei keraletben január 26 és 27-én folyt le a képviselőválasztás, a mely alkalommal Csillag György szabadelvű párti és Brestyenzky Kálmán néppárti jelölt küzdöttek a mandátumért. A választás mérlege Csillag Györgyre billent, A néppárti választók petícióval támadták meg a mandátumot azon az alapon, hogy Csemiczky Géza választási elnök erőszakoskodott és a választókat meg se hallgatva, elutasította a szavazási urnától. A megtámadott mandátum ügyét a Kuria első választási tanácsa tegnap tárgyalta, de az ítéletet csak ma fogja kihirdetni.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 6.

A Kossuth-féle két indítvány meghallgatása okából gyűlt ma össze a Ház. A baloldal ma is nagy számmal vonult fel. Kossuth Ferenc, a ki tegnap déltől esuz baja miatt a szobát őrizte és a vezérőlbizottság ülésén sem vett részt, botra támaszkodva jött be a Házba, mert a mai ülés az ő személyéhez volt kötve, helyette ugyanis az indítványokat más nem okolhatta volna meg.

Ma is mint rendesen jóval tizenegyedfél óra után nyitották meg az ülést.

Elnök: Justh Gyula.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök bemutatja Hilbert Károly győri megbízólevelét és jelenti, hogy a VI-ik bíráló bizottság Holló Lajos elnöklésével megalakult.

Az elnök tegnap meghatalmazást kapott, hogy Boncza Miklós és Issekutz Győző képviselőket bíráló bizottsági eskütételre sürgönyileg megidézze. Issekutz visszatáviratozott, hogy viszonyai miatt rögtön nem jöhet. (Derűtség.)

Elnök megjegyzi, hogy Issekutznak távozási engedélye nincs és kéri ennél fogva alkalmaztassék-e rá a 49-ik szakasz?

felkiáltások: Nem!

Boncza Miklós esküt tesz mint bíráló bizottsági tag.

Szalay László az első bíráló bizottság jegyzője jelentést tesz több megvizsgált mandátumról, a melyek végleg igazoltattak.

Gulner Gyula a hetedik bíráló bizottság elnöke jelenti, hogy Nagy Emil megbízó levele rendben van és a képviselő végleg igazolható.

A napirendre tértek át a Kossuth-indítvány megokolására.

Kossuth Ferenc: Mult évi november 18-án az esti ülésen az elnök olyan kijelentést tett, a melylyel súlyosan megsértette a fennálló házszabályt. E felett ítélt a nemzet. Ehhez semmi hozzátenni valóm nincs. A képviselőháznak magáévá kell tennie a nemzet ítéletét. (Ugy van! Ebből kifolyólag indítványozom, hogy az említett kijelentés semmisenek mondassék ki s a naplóból kitöröltessék.) (Helyeslés.) A baloldali pártok nevében kijelenteni, hogy **Magyarországot jog és törvénytértekekkel kormányozni nem lehet.** (zajos helyeslés.)

Justh Gyula elnök: Az indítványt felolvastatja, kéri a házat, kívánja-e az indítványt tárgyalás alá venni?

Az Ház igennel szavaz.

Justh Gyula indítványozza, hogy az érdemleges tárgyalást a holnapi ülésen kezdjék meg.

Felhívja Kossuth Ferencet, hogy indokolja meg a felirati bizottság kiküldésére vonatkozó indítványát.

Kossuth Ferenc: A nemzet úgy ítélt, hogy a baloldal jutott többséghez. (Ugy van! A kormányzást az új többségnek kellene átvenni. De ezt csak programja alapján teheti, mert különben erkölestelen cselekményt követne el. Indítványozza felirat megszerkesztését. Ebben a képviselőház többsége megjelöli azt a programot, melynek alapján a jövődö kormányt támogatni hajlandó. Kéri e bizottság kiküldését.)

Justh Gyula elnök kéri: Tárgyalás alá veszi-e a Ház Kossuth indítványát?

A többség igennel szavaz.

Endrei Gyula (a jobboldal felé) felirat nem kell önöknek.

Elnök: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét és 11 órakor az ülést bezárja.

A nő az élet harcában.

Lehet, hogy a modern haladás ellenségének fognak bennünket ezért a cikkért nevezni, de mi azért mégis kimondjuk őszintén, hogy nem rajongunk a nők emancipációjáért. Mert abban a pillanatban, amidőn a nőknek a férfiakéval egyenlő jogokat és kötelességeket adunk, elvontuk őket eredeti

természetes hivatásuktól és boldogtalanokk tesszük őket, de a férfiakat és gyermekeiket is.

A nő testileg és szellemileg gyöngébb a férfinál. A csontjai vékonyabbak, az agyveleje könnyebb, akaratereje, fantáziája, ideálmusa szűkebb korlátok közé van szorítva. Ez tény, melyet az emberiség története és fejlődése a legmesszebbre menőleg igazol. Tudom, hogy sokan lesznek a tisztelt olvasók közül, akik e kijelentésért mogorva, maradi embernek fogják e sorok íróját deklarálni, holott az illető fiatal és teljes odaadással van a női nem iránt. De megvan az ítélete arról, hogy vége a családi boldogságnak, a nyugodt és kényelmes együttlétnek, a házaspárok lelki harmóniájának ott, ahol az asszony kint küzd az étellel s férjével vállvetve keresi a kenyeret reggeltől estig tartó munka között.

Az asszony hivatása az anyaság és csakis az anyaság. Ez a természet törvénye, amely parancsol mindenkinek felett; s minél inkább eltávolodik valamely kultúrnap a természeti törvénytől, annál inkább súlyos erkölcsi hibák s hazát alkotó képességeiben. A nő az élet harcában csak a legeslegközélet-szerűbb mértékig tud érvényesülni, iskolában, irodában, műhelyben s egyebütt csak a szürke napszamos munkát végzi. E munkában teste elhervad, színes leke megfakul, kivesz belőle az anyai s háziasszonyi hivatás iránt való érzék, elhidegül a gyermekek s családi tűzhely iránt. Férjében nem az élettársát, hanem munkástársát látja s mert reggeltől estélig idegenek között kenyeret keres, otthonától elszakik s azt a kellő mértékben meg nem becsüli.

Ilyen a kenyerét kereső asszony. Se magának, se férjének, sem gyermekeinek nem telik öröme abban, hogy ő is dolgozik pénzért. Igaz, munkájával emeli a család anyagi jobbletét, de ezzel nem ér fel a fel-dult családi élet, a gyermekek nevelésének elhanyagolása.

Még ridegebb a sorsa a leánynak, aki a megélhetésért dolgozik s nem megy férjhez. Elszárad, elfakul, ha tisztességes; tilos utakra téved, ha mégis ki akarja venni részét az élet örömeiből. S ezt rossz néven sem lehet tőle venni. Eppen úgy, mint a színésznő, a leánynak maradt hivatalnok vagy egyéb alkalmazott is egészen más elbírálás alá kell hogy essék a szív és a vér dolgában. Annak a társadalomnak, amely a leányt kikergeti az élet harcába s nem tud neki férjet juttatni, nincs joga ahhoz, hogy vele szemben föltétlen erényesség megkövetelésének álláspontjára helyezkedjék, mert ez barbár, igazságtalan, embertelen követelés lenne. Ha a társadalom szemét tud hunyni azelőtt, hogy a férjhez menni nem tudó vagy nem akaró nő elárasza a hivatalokat, üzleteket, műhelyeket s fele áron dolgozván, kiszorítsa onnan a férfiakat, akkor nem szabad megütköznie azon, ha a magára maradt nő nemesak a munkából, de az élvezetből is ki akarja venni a maga részét.

S itt jutottunk el arra a magaslatra, amelyről tisztán láthatjuk, micsoda feneketlen erkölestelenségnek mocsara lesz az a társadalom, amelyben a nő teljesen egyenrangú lesz a férfival, hasonló jogokkal és kötelességekkel.

A természet ereje köti le a nőt az asszonyi állapothoz, az anyasághoz s mihelyt ettől a társadalom eltér, bekövetkezik egy természetellenes állapot, tele bünnel és ridegséggel. A nőemancipációk bajnokai félrevezetik a világot, amely a modernség ostyájába göngyölt mérges pirulát mohón veszi be.

Halad s haladnia is kell az emberiségnek, de nem helytelen irányban. A természetes alap, melyen a mi őseink is éltek, az egyedüli alap, amely az emberiség jövőjét biztosítja. A nők egyenjogúsításával eltérnek ettől az alaptól s megrontanánk a világot. A férfi erősebb és durvább: az övé a küzdelem. A nő a gyengébb, a finomabb: az övé a családi tűzhely. A kivételek csak megerősítik e tétel igazságát.

A kamara közgyűlése.

— április 7.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnap délután tartotta meg közgyűlését Serly Ede kamarai elnök elnöklése alatt. A közgyűlésen Szávai Gyula titkár és Rédei Rezső dr. s. titkár, továbbá Rác Lajos fogalmazó szerepeltek előadók képen. A közgyűlésen a tagok közül is igen számosan jelentek meg, mert a tárgysorozat sok érdekes ügyet mutatott, a mely elintézésre kerül. Már a napirend tárgyalása előtt mutatta be a titkár a budapesti kereskedelmi és iparkamarának tegnap érkezett körlevelét, a mely a politikai helyzetnek különlegessége folytán is sürgősen volt tárgyalandó. A körlevélben a budapesti kamara esatlakozásra hívja fel az ország összes kamaráit, hogy a törvényhozáshoz, az új kormányhoz és a politikai pártokhoz együttesen emlékiratot intézzenek az összes ipari és kereskedelmi érdekek képviselőinek a függőben maradt közmunkáknak sürgős ellátására. A közmunkák keresztül vitelétől ugyanis az országnak fontos gazdasági érdekei függnek és ezért a kamara figyelembe véve a szükséges szempontokat elhatározta, hogy pártolni fogja a körlevelet.

Ezután a napirend kezdődött. Bemutatta az elnökség a kamarakerület ipari törzskönyvének 1904 ről készült részletes nyilvánítását, mely a kereskedelmi miniszterhez lesz felterjesztendő.

Az államsegélyes vállalatokat a kamarának hivatása ellenőrizni, azoknak megvizsgálásáról és helyzetükről szóló jelentés következett soron.

A kerület háziipari viszonyairól a keresk. miniszter kérte a nagyobb szabású adatgyűjtést és leírást készített a kamara; a kormány háziipar fejlesztési akciójának hasznos segédeszköze lesz ez a munkát, tájékozódást adva annak.

A kamara a földmívelésügyi minisztertől 9000 koronán felüli összeget eszközölt ki a kerületben a szervezett szalmafonó tanfolyamok ez évi fenntartási költségeire. E tanfolyamok Hajduszentmihályon, Püspökán, Nyíregyházán, Nagykállón, Nyírbátorban, Nagykárolyban és Karoly-Erdődön szerveztettek a múlt őszen, egyenként 25—35 növendékkel oktattak ki a szalma és hársfonás minden nemére, szalmakalap-varráásra disztárgyak készítésére és a most záruló tanfolyamok munkakiállításai mutatják, hogy mindenütt szép sikereket értek el, biztató jelek mutatják, hogy a tanítás gyakorlati ipar alakjában gyökerezik meg, mely arra indítja a kamarát, hogy a következő évben ismét hasonló tanfolyamokat nyisson, azok segélyezését kérve a földmívelési miniszertől.

A egyes kereskedők üzletkörének megszorítására több ipartestület kérte a kereskedelmi minisztert ki azonban nem találta a kérelmet indokoltnak, a fogyasztó közönség érdekeire tekintettel.

Kihirdetésre kerülnek a keresk. miniszter leiratai, a *dynamogép-kezelői tanfolyamok* munkakönyv-váltási jogáról, az *acetylen-gáz* előállítását szabályozó rendeletek módosításáról, az Amerikába vitt borok palackozásáról.

A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. postakarékpenztárnál az *összesített (cumulatív) cheque-ek* használatát rendszeresítette, ezek kibocsátására a jogosítványt a postakarékpenztár számlatulajdonosoknak külön kérelmére adja meg. Ez újítás igen hasznos és gyakorlati értékű, azonban a kamara már most kérelmezni fogja a cheque jegyzékek ára leszállítását, mert a mai ár (25 dbot tartalmazó esomagonként 5 korona) igen magas, egyszerűen kért fogja oly félíves űrlapok kibocsátását, melyek 20—25 tétel összesítésére szolgálnak, mert a forgalom zömét ezek képezik.

A szabadalmak gyakorlatbavétele tárgyában a szabadalmi hivatalnak a szabadalmi ügyvivőkhöz intézett körlevele szerint a szabadalmi ügyekben a kamarának szélesebbkörű befolyásra nyílik alkalm.

A harmadosztályú adó kivetésére hi-

vatott bizottságokban az iparosok és kereskedők törvényszerinti arányban bevételére érdekében a kamara fölterjesztést intézett a p. ü. miniszterhez, ki most értesítette a kamarát, hogy ez értelemben már intézkedett.

Karcagra cipészipari vándortanfolyamot engedélyezett a keresk. miniszter, a szokásos segélyezéssel; a tanfolyam már meg is kezdődött.

A lége-i nemzetközi kiállítás ügyei után helyi kiállítási ügyek kerültek tárgyalásra; a kamara iparmuzeumában Püskösdkor háziipari kiállítást és műkedvelők részére szalmafonó tanfolyamot rendez.

Az ügyforgalomról előterjesztett titkári jelentés után, a kamara fölterjesztéseire adott kereskedelemügyi miniszteri elintézésnek hirdettek ki, a munkás balesetbiztosítási törvényjavaslat ügyében, a motor benzín kedvezményes beszerzése, a megrendelés gyűjtési törvény alkalmazása és a közös hadsereg s a honvédség szállítási versenytárgyalásai tárgyában. A kamara fölterjesztésére ismét több államsegélyes kérelmet teljesített a miniszter.

Az újabb beadott államsegélyes kérelmekre vonatkozólag a közös bizottság bejelentését helyeslőleg vette a közgyűlés tudomásul.

A kamara 1904. évi zárszámadásait a kereskedelmi miniszter megvizsgálta és annak helyesléséről és jóváhagyásáról értesítette a kamarát.

A gyáripari hitelviszonyok mai abnormis helyzete orvoslására, a gyárvállalatok hitelgényei kielégítésére tervezett gyáripari hitelszövetkezet érdekében megindult mozgalomról szóló jelentés tárgyalatott azután, melynek alapján a kamara, ez intézmény szükségességét tekintettel annak érdekében a keresk. miniszternél közbenjárást és a többi kamarák hasonló mozgalomra felhívását határozta el.

A Dalmáciában régi rendeletek alapján fennálló, a vámszövetség lényegével ellenkező és a magyar lisztre káros hatású, a dalmát malmokat kedvezményező, vámgyanánt érvényesülő liszt fogyasztási adó eltörlésére, vagy az ottani malmokra is kiterjesztésére indított akciót a kamara támogatni fogja.

A tanulmányutazási ösztöndíjakra pályázat hirdettetett, a tanonciskolai ezüst kitüntető érmeknek ez évben is kiadása elhatározott.

A hajdomegyei kéményseprők panaszták, hogy a községek a megyei kéményseprési-szabályrendeleteket nem tartják be; kérték a kamarát e panaszuk orvoslására. A kamara kérelmükre kiadja e szabályrendelet másolatát, egyuttal megkeresi hajdomegye törvényhatóságát, hogy a községeket a szabályrendeletnek pontos betartására utasítsa.

Mezőtur részére, hol a lakosság nagy része foglalkozik agyag-cserép edények készítésével, az agyag minősége is ország-szerte párját ritkító, így az agyagipar nagyobb kifejlődésére minden feltétel kedvez agyagipari szakiskola felállítását fogja a kamara a keresk. miniszternek javasolni.

A társ kamarák több megkeresésének tárgyalása számos ipari jogi kérdésben adott szakvélemény bejelentése, vásár vám és helypénzügyek, a szokásos évenkénti segélyezések iránt több szakiskolától beadott kérelmek elintézése után véget ért a közgyűlés, melyen a kamara tagjai is nagy számmal vettek részt.

A nagy válság.

— április 7.

Bécs rálépett a törvénytelenység útjára, Magyarországnak nincs alkotmányos kormánya s a bécsi lapokban már szólnak a szírhangok, melyek arra csábítgatják a magyar nemzeti akarat képviselőjét, a többséget, hogy vigye bele az országot valami törvénytelenységbe, hadd lehessen ellenünk mint lázadók ellen fellépni.

De Magyarország már ismeri ezeket az eszközöket és nyugodt méltósággal tűr és vár.

Minisztertanács.

A képviselőház tegnapi ülése után a kormány tagjai a miniszterelnök fogadó szobájában gyűltek össze és hosszasan tanácskoztak.

A helyzet az, hogy Tisza István a legrovidebb idő alatt okvetlenül távozni akar és a tanácskozás arról folyt, hogy ki vegye át a kormányelnökséget Tiszától, a ki a tegnapi református zsinati ülésen báró Bánffy Dezsővel is közölte, hogy mielőbb távozni fog a miniszterelnökségből.

Hír szerint mégis Lukács László vállalja el az ügyvezető elnökséget.

Mi történik Bécsben?

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a válság megoldására történő kísérletezésben csak látszólagos a szünet. A tervezetek azonban szakadatlanul folynak és ma koronatanács lesz a király elnöklésével, amelyen újra megbeszélnek, mit kellene tenni?

Mert a helyzet a katonai körökre nézve is felette súlyos. A hadügyi kormány jogtalanul költötte el a tömérdek milliót, amire meghatalmazása nem volt és ha a magyar nemzet passzív rezisztenciája 4—5 évig eltart, Ausztria és a katonai vezérkar oly súlyos válságba keveredik, melyből lehetetlen lesz a kibontakozás.

Nagyon szeretnék tehát a magyar parlament többségét valami módon megpuhítani. Erről azonban hiába álmodoznak, — a szövetszövetkezett ellenzék egyáltalán nem hajlandó újra fölvenni a tárgyalások fonalát, mert meggyőződött arról, hogy a bécsi körök részéről a legparányibb jóakaratra sem számíthat.

Bécs valószínűleg minden követ megmozgat, fenyegetni, ijesztgetni fog; sőt arról is beszélnek, hogy a király megegyészer lép Budapestre. Erre azonban semmi szükség sincs. A király csak akkor érne el mindent, ha a magyar fővárosba — haza jönne!

A felirati bizottság.

Az ellenzéki pártok tegnap este külön-külön értekezletet tartottak és kijelölték a felirati bizottságba küldendő tagokat. A felirati 21-es bizottság ma minden valószínűség szerint megalakul.

November 18.

Nevezetes ülése lesz ma a képviselőháznak. Megsemmisítik és a jegyzőkönyvből kitörlik a november 18-iki határozatot. Valószínű, hogy csak két felszólalás lesz, egy az ellenzék részéről Kossuth indítványa mellett, egy a szabadelvű párt részéről ellene. Azután szavazásra kerül a sor és Kossuth inéitványát nagy többséggel elfogadják. A szabadelvű pártnak 137 tagja közül alig fog 60—70 megjelenni az ülésen.

TARKASÁGOK.

Alkalmazkodjunk!

Egyik fővárosi lap afelett elmélkedik, hogy a legtöbb bűnesetnek, válópörnek stb. az a főoka, hogy nem alkalmazkodunk egymás szeszélyeihez. Ime egy jelenet abból az időből, mikor a c. k. író vágya valóra válik.

A: (hatalmas alak, alaposan be van rugva Beleütközik B.-be): No mi lesz?

B: (törekeny alak, nyilván magán hivatalnok): — Ezer bocsánat . . .

A: — Ne fecsejjen.

B: — Kérem alássan, a hogyan parancsolni méltóztatik . . .

A: — Nekem jön?

B: — Dehogy kérem szívesen, — egy szóval sem mondtam.

A: — Egy szóval sem? — No ilyet! (felfricskázza az orrát) — Mit gondol barátom, ki vagyok én? — Báró Setniczky Olivérnek hallotta már hírét?

B: (mélyen meghajolva) — Örvendek a szerencsének . . .

A: (fennhőzve) — Remekül vivok barátom . . .

B: — Azt elhiszem, könyörgöm.

A: — Nem hiszi? — Hát hazudom én?

B: (szepegve) — Oh, dehogy báró ur. — Mesésen méltóztatik lőni . . .

A: (kacagva) Mit, lőni! — Ugyan ne meséljen, mert Isten bizony nyakon ütöm. (ujból felfricskázza) — Karddal kezemben látna engem barátom. (hátra lép, sétapálcáját felemelve) — Először is tudja barátocskám, egy alsó manchettet adok felemnek. Ezen módon . . . (végig üt B. kezefején).

B: — Jujj, kérem alássan ez fájt.

A: (kacagva) — Azt elhiszem barátom. (szemüvegét megigazitva) — Hanem ez még semmi. — Megmutatom magácskának barátocskám, hogyan szoktam ellenfelemnek vagy a bal, vagy a jobb fülét levenni.

B: (könyörgő hangon.) — Az ég szerelmére . . .

A: — Ugyan ne mókázzon . . . — Igy ni, ez a bal fülre (nagyot suhint) — ez a jobb fülre . . . no, no, ne visítson olyan átkozott hangon, mert a hónalj vágást is megmutatom.

B: — Jajj, jajj a fü . . . ülem . . . tekintetes báró ur . . .

A: (mérgeesen) — Mit, én tekintetes! — No ezért meglakolsz. (végig üt rajta).

B: — Jajj, jajj Nagyságos, Méltóságos . . .

A: — No ez már helyes. — Hanem még egyet nem mutattam meg Önnek barátocskám.

B: — Ne méltóztassék bántani.

A: — Ne féljen. Meglátszik, hogy Ön nem sport ember. Bucsuzól bemutom magácskának, hogy szoktam én ellenfelemnek a bal arcán tizenkét centiméteres sebet ejteni.

B: (remegve fordul oldalt) — Csak ne nagyon az égre kérem . . .

A: — Bizza rám. (végig üt az arcán) — No ez a.

B: — Jujj, szinte káprázik a szemem.

A: — (kezét nyujtva B.-nek.) — Derék ember barátom, — tud alkalmazkodni. — Isten vele.

B: (önélegülten) — Mégis csak jó természet szorult én belém. Most biztosan megölttem volna — ha nem tudnék alkalmazkodni.

Sz—II.

NAPI HIREK.

— **Uj képek a város közgyűlési termében.** Több ízben jelentettük már, hogy Debrecen város közönsége a városháza közgyűlési termét, a király, Kossuth Lajos és Rákóczy Ferencz arképével fogja feldiszníteni. A nemzet nagyjai iránt érzett kegyeletnek illetén való lerövására Debrecen város egyik mult közgyűlése tudvalevően 20 ezer koronát meg is szavazott a képek megfestésére. Egyben megbizta a tanácsot, hogy ebben az ügyben tegye meg a további intézkedéseket. Az idő ezóta telt is, mult is. A tanács a magyar festőművészet három legtehetségesebb tagját, Stettka Lajost, Jendrassik Jenőt és Eder Gyulát bizta meg a képek megfestésével. A művészek közül Jendrassik, a ki a királyt, Eder, a ki Kossuthot és Stettka, aki II. Rákóczi Ferenczet festette, a napokban elkészültek munkájukkal és mindhárman el is szállították Debrecenben az arképeket. A festmények kiválóan sikerültek. Mindegyik igazi remeke a magyar festőművészetnek. Debrecen város tanácsa a tegnap megtartott ülésén foglalkozott a három arkép elhelyezésével és megállapította a módozatot s az ünnepséget, a melynek keretében a képeket lefogják leplezni. A leplezést e hónap 14-én, rendkívüli városi közgyűlésen tartják meg s az ünnepi beszédet Vecsey Imre főjegyző mondja. A király képét a bejáratnál szemben helyezik el, s azt a képet, a mely most a közgyűlési teremben helyet foglal a levéltárban függesztik ki. Kossuth Lajos és II. Rákóczi Ferencz arképeit szintén úgy helyezik el, hogy azok már első pillanatra is szembetűnők legyenek. A leplezési ünnepélyre a város megfogja hívni Kossuth Ferenczet is.

— **Görög katolikus ünnep.** A gör. kath. kápolnában ma Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén 6 órakor reggeli istentisztelet, kenyéradással, délelőtt 9 órakor szent mise, utánna miroválás; délután 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, utánna veesernye és bőjti predikáció.

— **Csütörtöki felolvasó-est.** Két éve, hogy Debrecenben egy igen kedves szórakozást honosítottak meg a város ur társaságának vezető férfiai a csütörtöki felolvasó estékkel. — E felolvasó esték második sorozatának utolsó kellemetes óráit Debrecen város ur közönsége tegnap délután élvezte végig a Bika-szálló dísztermében. A felolvasó estélyen nagyon szép közönség jelent meg, a mely zsufolásig megtöltötte az óriási termet és kiváló gyönyörűséggel hallgatta végig a gondos műsor minden egyes számát. A tegnapi felolvasó estélyt Herodek—Kerner magyar dala vezette be, amelyet Riesz Eliz kisasszony szavalt el szívet-lelket megkapóan. A szavaltót a katonai zenekar Huber Miksa színházi karnagy vezetésével és a r. kath. tanítónőképző intézet énekkara kísérte. Ezt K. Dereksassy István dr. felolvasása követte. Dereksassy az életmentés történetéből olvasott fel nagy megfigyelésre és kutatásra valló tanulmányt. A műsor harmadik és ötödik száma Szikszay Margit kisasszony ének-száma volt. Hat itt a sablonszerű kritikáktól

el kell térni, mert a mit Szikszay Margit nyújtott éneklésével, az még hivatásos ének-művésznőnek is díszére válik. Gyönyörű, hatalmas hangja érvényesült a nehéz darabokban. A közönség percekig tartó tapssal jutalmazta a kiváló műélvezetet. — Ezután Irján Béla adott elő tárogatón néhány kurucdalt nagy precizitással. A jelen volt díszes közönség figyelmesen hallgatta végül Jablonczay Kálmán az Orkán meséje című regényes meséjü, színesen, hatásosan megírt érdekes elbeszélésének felolvasását.

— Csokonai képes domborművek.

Csokonai halálának százados évfordulója a Csokonai-kultusznak sok érdekes módját hozta éle re és forgalomba. A Csokonai képes levelezőlapokon és most készült érmeiken kívül föl kell említenünk azokat a domborművü falidiszeket, melyeket Kapás Sándor fővárosi szobrász ajánl a Csokonai kultusz hiveinek. Tányérforma szobadiszkek ezek, melyeken Csokonai jól talált képe látható relif kivitelben. A Csokonai kör gondoskodott, hogy az izléses és olesó (1.25—2.50 k.) domborművek a debreceni díszmü- és porcellánkereskedésekben is kaphatók legyenek.

— **A színügyi bizottság ülése,** Debrecen város színügyi bizottsága Kovács József polgármester elnöklete alatt tegnap délután tartott ülést, a melyen a színház helyárainak két alkalommal való felemelését engedélyezte. Az egyik helyárfelemelés a vásárnap színi előadásokor lesz 25 százalékkal, a mikor is Blaha Lujza vendégszerepel, a másik, 50 százalékos helyárfelemelés a ref. főiskola ifjúságának május hó 7-én megtartandó hangversenyére vonatkozik. A színügyi bizottság a helyárfelemelést javasolja a tanácsnak.

— **A Debreceni Tornaegylet** ez uton értesíti a tagokat, miszerint a szokásos havi összejövetel ma este tartatik meg a Bika szálló külön termében. Polgár Dániel titkár.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara Molesányi Gábor ügyvédet önkéntes lemondása folytán az ügyvédi névjegyzékből törölte. Dr. Ludmány János és Dr. Szikszai Szabó László ügyvédek a névjegyzékbe felvette.

— **Az országos orvosszövetség** Debrecen városi fiókja 1905. évi ápril hó 8-án d. u. 5 órakor az orvos-gyógyszerész egyesület helyiségében második közgyűlést tart, melyre a szövetség tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az titkár. Jelenlevők határoznak!

— **Iparosok és kereskedők figyelmébe.** A kereskedelmi és iparkamara a következőket közli velünk. Rakamaz községben a f. évi apr. hó 25-ére eső országos vásár ez évben kivételesen 1905. évi apr. hó 17-én az aug 7-ére eső országos vásár pedig 1905. aug 1-én. A magy. kir. áll. vasutak igazgatósága Arad állomás villamos világitási bemutatására nyilvános pályázatot hirdetett. Pályázati határidő apr. 27. Szabolcs megye közíg. bizottsága az 1905. évi feb. hó 9-én 311 kb. sz. a, kelt határozatával debrecen—ungvári that közút 7—8 km. szakaszán levő 5. sz. és a 8—9 km. szakaszán levő 6. sz. átereszek újból építését 9572 k. 99 f. költség mellett engedélyezte. Pályázati határidő apr. 20. A magy. kir. áll. vasutak igazgatósága Nagyvárad állomás villamos világitási berendezésére nyilvános pályázatot hirdetett. Pályázati határidő április 26.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő ha-

Házasságok jelentettek be: Fényi Ferenc ev. ref. 4 hónapos, Jóga Juliánna ev. ref. 13 éves.

— **Uj iparossegédek** szakrajz és továbbképző tanfolyamának f. é. április 9-én vasárnap d. e. 10 órakor tartandó évváró vizsgálatára, az érdeklődőket tisztelettel meghívja a tanfolyam igazgatósága.

— **Az arckép.** Egy lipótvárosi magyar mágánás, néhány hónap előtt, beállított egy jónévű budapesti festőhöz.

— Szeretném feleségemet lefestetni. — Mibe kerül?

— Hatezer koronába.

— Gemacht. Akarom mondani, meg van csinálva.

Másnap beállított öméltsága a művészhez. Vén volt, mint az éjszaka s olyan sovány, mint a seprőnyél. De a fülében akkora gyémántok csillogtak, mint egy malomkő.

A festő lelkesülten csapta össze a kezét.

— Gyönyörű képet fogok csinálni. Meg fogja látni méltóságos asszonyom, hogy az egész világ bámulni fog.

S valóban remekmű lett a képből. Csakhogy a mit a művész sikerült alkotásnak tart azzal nincs mindig megelégedve az illető, a kit a kép ábrázol. A festő egy sovány, ráncos asszonyt vetett a vászonra, a kiről leritt a race, a származás. Hogy az asszony még pálinkát mértek, valamelyik tót városkában.

Másnap, hogy a képet elszállították, dühösen állított be a lipótvárosi mágánás a műterembe.

— Uram ön megőrült! — kiáltott képből kikelve a művészre.

— Uram! — felelte ez sápadt arccal, míg a keze ökölbe szorult. — Válogassa meg a szavait!

— A nőm sirógörcsöket kapott és elájult! dörmögte az új báró stentori hangon. Ön a helyett, hogy egy tisztességes képet csinált volna, lefestette őt mint valami vén zsidó asszonyt!

— Hát nem az? — kérde a festő csodálkozva.

— De az, hanem önnek liuzelegni kellett volna. S a helyett! Ah, uram Istenem! Ön egy antiszemita képet csinált.

— Hát küldjék vissza a képet — felelte a festő dühösen, de hidegvérűen. — Honoráriumra nem tartok igényt. Sőt ha kívánják még én fizetek a méltóságos asszonynak, hogy volt szíves modellt állani.

S mikor hazakapta, átdolgozta a képet — Az arcot meghagyta, csak a világos selyemruha helyett festett sötét darócöntöst. Típus galíciai asszony lett a képből, a milyeneket a rutén pálinkásbódékban látni. S azután elküldte a tavaszi kiállításra.

S megnyerte vele az első díjat...

— **Az asszony miatt.** A felesége csapodársága miatt akart tegnap egy kis meg gondolatlanságot elkövetni Varga János Árpádtér 42. szám alatti lakos. Boldizsár Gábor lakatos segédet akarta kivégezni, azért, mert annak állítólag szerelmi viszonya lett volna a feleségével. Boldizsár ugyanis huzamosabb ideig lakott Vargáéknál, mint albérlő és ezen idő alatt összebarátkozott az asszonnyal. A dolog persze nem maradt titokban, megtudta azt a férj is és a feleségcsábító lakónak távoznia kellett az albérletből. Tegnap megint besughattak valamit Vargának, aki feldühödve rohant a meggyűlött Boldizsár lakására és egy nagy disznóölő késsel akarta megtorolni a rajta esett szégyent. Szerencsésje volt a csábítónak, hogy lármájára beszaladtak Varga Jánosné és Pénzes Józsefné házában lakó asszonyok, akiknek nagy nehezen sikerült megfékezni a megvadult Othelót. Boldizsár az esetet feljelentette a rendőrségen, amely az eljárást megindította a féltékeny férj ellen.

— **Ellopták a pénzt.** Holmi ügyes bajos dolganak elintézése végett járt bent Debrecenben tegnap Fiák János halápi lakos. Miután pedig azt annak rendje és módja szerint elvégezte úgy 4 óra tájban hazafelé indult. Az indóházánál megváltotta jegyét és

már csak azt várta, hogy mikor jön a prűszkölő masina, a melylyel elutazhatik. Ez azonban nemsoká váratott magára, mert csak hamar berobogott. Az utasok nagyon sokan voltak s egymás hátán tülekedve igyekeztek a kijárat felé, hogy mielőbb felszállhassanak. Persze Fiák János sem akart utolsónak maradni. Így történt aztán, hogy a nagy tolongásban valami élelmes tolvaj kiemelte zsebéből bugyelárisát, melyben 106 korona 96 fillér volt. A rendőrség keresi a zavarosba halászó tolvajt.

— **A lakótárs.** Közös lakásban laktak Bodnár Károly és Brezin János lakatos segédek. Össze is tértek, a legjobb barátságban éltek egymással. Varga azonban már néhány hét óta állás nélkül volt és sokat nélkülözött. Két három nappal ezelőtt hirtelen eltűnt lakásáról és azóta nem mutatkozott. Vele együtt eltűnt lakótársának 20 korona értékű ezüst órája is, amit annak beleegyezése nélkül emlékül magával vitt.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. d. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

— **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk *rendkívül leszállított áron* adatnak el. Egyes áruk, melyteljesen kiáruultatnak *gyári áron alól is.*

— **Alkalmi vétel folytán:** 55 krajcártól kezdve kaphatók jó minőségű fiu kalapok és 85 krajcártól kezdve kaphatók jó minőségű férfi kalapok, ingek, nyakkendők, sétabotok, gyermekjátékok és számtalan cikkek fél áron; Miklósné és Társa bazárüzletében, nagytőzsde mellett.

SINHÁZ.

* **Blaha Lujza Debrecenben.** Vasárnap este lép fel Blaha Lujza a nemzeti színház örökös tagja Vidor Pál 3 felvonásos népszínművében az Ingvenélőkben. A népszínműben fellép Makó Lajos igazgató is, eljátsza egyik régi jó szerepét. Blaha Lujza felléptére a helyárok a következők lesznek: földszinti és I. emeleti páholyok 11 k. 25 f., családi páholyok 15 k., II. emeleti páholyok 7. k. 50 f., I. rendű támlásszék 3 k. II. rendű támlásszék k. 2—50 f. III. rendű támlásszék 2 k. I. rendű erkély 1 k. 50 f. II. rendű erkély 1 k. 25 f., földszinti állóhely 1 k., diákjegy 75 f., karzat 60 fillér.

Blaha Lujza felléptére jegyek máától kezdve előre válthatók 25 százalékos árfeléléssel.

TAVIRATOK.

A német császár Nápolyban.

Róma, ápr. 6. Viktor Emánuel király ma reggel Tittoni és Mabello miniszterek kíséretében Nápolyba ment, hogy meglátogassa Vilmos császárt.

Ifju Tisza István párbaja.

Budapest, április 6. Érdekes párviadal folyt le ma a fővárosban. Tisza István gróf, miniszterelnök István nevű joghallgató fia és Horváth miniszteri tanácsos István nevű fia állottak szemben egymással. A párbaj alkalmával a felek háromszor mérték össze kardjaikat. A harmadik összezapásnál ifjabb Tisza István a mellén lapos vágást kapott, mire a viaskodást beszüntették. A párbajra az egyetemen történt heves össze szólalkozás adott okot. Érdekes, hogy Tisza István miniszterelnök is jelen volt a fia párbajánál.

Tél a tavaszban.

Budapest, április 6. Ide érkezett jelentések szerint Szabadkán Kézsmárkon, Szekszárdon és Keszthelyen ma óriási jégeső volt, a mely rengeteg károkat okozott. Eszéken órákon át havazott, úgy hogy az utcákat vastag hó lepel borítja.

Az orosz forrongás.

Pétevár, ápr. 6. A gori kerület számos helyéről parasztzendüléseket jelentenek, amelyek különösen a papság és a nemes birtokosság ellen irányulnak. A zendülők fosztogatnak, gyújtogatnak és rabolnak. Lovasságot és rendőrséget küldtek ki a zavarok színhelyére. Többeket megöltek és megsebesítettek.

Kigyuladt vasuti kocsi.

Grác, ápr. 6. A déli vasúttársulat teher pályaudvarán ma éjjel 1 órakor kigyuladt kőolajjal és benzinnel megrakott kocsik. Egy déli vasuti alkalmazott idejében elválasztotta a kigyuladt kocsit a többi vaggontól és így megakadályozta a tűz továbbterjedését. A tűzoltóságnak egy óra alatt sikerült a tüzet megszüntetni. A 2. számú bécsi éjjeli gyorsvonatot e miatt Judendorf állomásnál egy fél óráig fel kellett tartóztatni.

A japán-orosz háború.

Budapest, április 6. Londonból táviratozzák, hogy Oyama jelentése szerint sikerült neki egy orosz hadoszlopot szétvernie és Sontapuhó városig előnyomulnia.

Merénylet Kisenevben.

Kisenev, ápr. 6. A múlt éjjel egy ismeretlen Kirliki rendőrfőnök segéde ellen a városi sáncok közelében merényletet követtek el, anélkül, hogy sikerült volna megsértenie. A tettes elmenekült. Ma reggel a merénylet színhelyén egy finnországi kést találtak, amely valószínűleg a támadóé volt.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, ápr. 6. Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki:

10 000 koronát nyertek: 27419 49292 70681.
2000 koronát nyertek: 1755 3878 24300 24336 30417 43504 59047 61451 64194 65114 69011 71879 72914 75046 81632 87871 92350 92725 93430 93792 100678 101953 103372 105037 108466.

Budapesti gabonatőzsde

Budapest, április 6.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Szabálytalan irányzat mellett 10,000 méter-mázsa került forgalomba 15—30 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek nyugodtak. Idő: változó.

Buza áprilisra	18.08—10.
„ májusra	17.84—86.
„ októberre	16.54—56.
Rozs áprilisra	14.38—40.
„ októberre	13.26—28.
Zab áprilisra	13.76—78.
„ októberre	11.74—76.
Tengeri májusra	14.74—78.
„ júliusra	14.40—42.
Repece augusztusra	23.30—50.

Törvénykezés.

— **Orgazda szatócs.** Balmazújvárosan az elmúlt években jobb módu gazdák fiai több lopást követtek el szüleik kárára. Többnyire gabonát hordtak el hazulról, melyet egy ottani szatócsnak eladtak és a pénzt elmulatták. Szarvas Ferenc szatócs bár tudta, hogy hozzá hordott gabonát a legények otthonról lopták, rendszerint megvette azt tőlük. Természetesen poton olcsó árakon. A károsult szülők mikor rájöttek a bűnös üzérkedésre feljelentést tettek Szarvas ellen orgazdaságért s így az ügy a kir. törvényszék elé került, mely tegnap tartotta meg ez ügyben a tárgyalást. A vádlottat csak egy rendbeli kihágásban mondotta ki bűnösnek a törvényszék és ezért 10 korona fő és 5 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Elítelt tolvaj. Nyugtalan vérű ember volt mindig Szabó Lajos hajdusboszlói lakos, kit csak nem régen ítélte el a törvényszék lopás büntetvéért. A javíthatatlan tolvaj még ki sem töltötte a reá szabott büntetést már ismét újabb lopást követett el, melyért tegnap vonta felelősségre a debreceni törvényszék és egyesítve a két büncselekményért járó büntetést, összesen hét havi börtönre ítélte a vádlottat, aki az ítéletben megnyugodott.

KÖZGAZDASÁG.

Első Leánykiházasítási egyesület m. sz. Az intézet 42-ik rendes közgyűlése március hó 30-án a tagok élén és nagyszámú érdeklődése mellett tartatott meg. Az intézet elnöke Schwarz A. az ülést megnyitván, miután kegyeletes szavakkal emlékezett meg a röviddel ezelőtt elhunyt Kohn Károly alnök személyéről, gyöngélgédesen folytán az elnökséget dr. Wittmann Mór alnökre ruházta át.

Az előterjesztett igazgatósági jelentés és mérleg, melyből kitűnik, hogy az intézet az 1904. évben is örvedetesen gyarapodott, és hogy 1.028,053 kor. 94 fillér biztosított tőke kifizetése dacára a tartalékok 11,519,464 K. 26 f-re emelkedtek a múlt év 10,52,392 K 67 fillérével szemben; továbbá, hogy a kezelési feleslegből 172,618 K 36 fillérből az alapszabályszerű javadalmazások levonása után a bizt. tőkék felemelésére szánt alaphoz 86,369 K 18 f., a külön tartalékhoz 34,523 K 67 f és hiv. nyugdíjalaphoz 5000 K esatoltatott, néhány tag hozzászólása után tudomásul vétetett és a felmentvény megadatott.

Dr. Báeska Albert és Kalmár Sándor szöv. tagok azon támadásokra vonatkozólag, melyeket az elmúlt esztendőben röpiratokban és hírlapi cikkekben az intézet ellen felhoztak, több írásbeli kérdést intéztek a társulat igazgatóságához. Elnök dr. Wittmann Mór a legbehatóbb és legtüzesebb módon válaszolt ezen kérdésekre, még pedig az eddigi közgyűlések által jóváhagyott mérleg és igazgatósági jelentések nyomán, bebizonyítva azt, hogy mindezen támadások részben félreértéseken, részben pedig rosszindulaton alapszanak. A felügyelő-bizottság elnöke, dr. Alexander Bernát a felügyelő-bizottság nevében kijelenti, hogy éppen tekintettel ezen támadásokra, kötelességüknek tartják, hogy újból való megválasztásuk esérére, ezen tisztségükön megmaradjanak.

Elnök dr. Wittmann Mór válaszára egyhangulag tudomásul vétetik és dr. Grosz Sándor és Dósa Kálmán szöv. tagok indítványára az igazgatóságnak, Schwarz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak, a felügyelő-bizottságnak, a választmánynak és a hivatalnok karnak köszönetet, bizalom és elismerést szavazott meg a közgyűlés, melynek napirendje evvel véget ért.

NYILTTÉR.

Részvény aláírási felhívás.

Alapítási tervezet.

Alólírottak Debreczenben részvénytársasági alapon egy melasse (szörplé) erőtakarmány gyárat óhajtunk létesíteni, s miután annak alapítását elhatároztuk, részvény-aláírássra hívjuk fel Debreczen szabad királyi város és vidéke mélyen tisztelt gazdaközöniségét és mindazokat, kiket e vállalat alapítása egyébként érdekel.

A vállalat tárgya és célja: erőtakarmányt gyártani, amely a természetes takarmányokat: kukoricát, zabot, árpát stb. teljesen pótolja s annak ismert jósága mellett ezeknél olcsóbb is, továbbá a gyártáshoz a

gazdasági termékek hulladékait is fölhasználni, hogy a most értéktelen hulladékokat a gazdák ezuton értékesíthessék.

A vállalat határozatlan időre alakul s mindaddig fennáll, míg annak feloszlása a kereskedelmi törvény 201. §-ának 2-4 pontja értelmében be nem következik.

Az alaptőkét 100,000 : Egyszázezer koronában állapítottuk meg és ezer darab 100, azaz Egyszáz korona névértékű részvény kibocsátásával kívánjuk biztosítani.

Miután az üzem folyamatba tétele a gyártáshoz szükséges anyagok beszerzése szempontjából sürgős, az aláírás záróidejét rövid határidőre: 1905. évi április hó 30-ára tettük.

Azon reményben, hogy a gazdaközöniség és más érdekeltek ezen nagy gazdasági jelentőségű és mindnyájunk érdekét egyaránt szolgáló vállalat létesítését örömmel és készséggel fogják elősegíteni, maradtunk:

Debreczenben, 1905. évi március 25.

Kiváló tisztelettel:

Csanak János, Debrecen, birtokos. Riekl Antal, Debrecen, birtokos. Király Gyula, Debrecen, városi tanácsnok. Polgári Bálint, Debrecen, birtokos. Ifj. Kertész István, Debrecen, birtokos. Veszprémy Zoltán, Debrecen, vármegyei főjegyző. Vinnay Géza, Debrecen, műszaki tanácsos. Horváth József, Debrecen, sertéskereskedő. Schweiger Sándor, Budapest, gyárigazgató. Kertész János, Debrecen, nagybérlő. Kövendy Domokos, jószágigazgató. Berger Jenő, Debrecen, építész. Ungváry József, Debrecen, sertéskereskedő. Nagy Jakab, Debrecen, sertéskereskedő. Sesztina Jenő, Debrecen, vaskereskedő. Lamprecht Frigyes, Debrecen, pékmester. dr. Révi Nándor, Debrecen, ügyvéd.

Aláírásakor a részvény 10 százaléka készpénzben lefizetendő.

A részvény befizetések a Debreceni Hitelbank részvénytársaságnál történnek.

Schicht-szappan

„szarvas“ ————— vagy ————— „kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósból s eméltfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. **!!!**

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

Debrecen.

50 tag részére alkalmi egyesületet alakít

100 drb. 3⁰ magy. jelzalog nyerem. sorsjegy

együttes megvásárlására oly formán, hogy a tagok

20 korona

havi részletet fizetnek be 25 hónapon át és a felszámolásakor minden résztvevő a társasági vagyon 50-ed részét kapja ki.

Az időközileg befolyt nyeremények a társaság vagyonát képezik.

Évenként **3 huzás**; főnyeremények: **200,000, 100,000 és 75,000 korona.**

Jelentkezések csak fenti korlátolt számban fogadtnak el. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt fenti intézet.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, költelevényekre, értékpapírokra árukra-
Óvadékkölcsönöket ad bérloknek
és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizá-
ciós kölcsönöket engedélyez földbirte-
kokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyves-
kére és folyószámlára a legmagasabb
napi kamatláb mellett kamatozta-
tás véget vesz és elad mindennemű
értékpapírt és ércpénzt, valamint
Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a
bankszakmába vágó ügyeletek kérésére
Üzleti helyiség Széchenyi utca
1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Rohitsi Tempelforrásvíz

étvágyat csinál,
emésztést elősegít,
jó, friss erőben rart.

Kapható: Budapesten, Báthori-u. 8. szám,
Hoffmann Józsefnél.

Nyiló virágok, csokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottatik.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kitűnő toillett szappa-
nok a kenőcs haszná-
lathoz

Serail-creme. nappali használatra.

Serail-pader. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsza és orom
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerertárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Keil-lakk

legkittünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Tökéletes kutszivattyuk,

kerti-feeskendők, uthengerek, ülőpadok, asztalok, minde építke-
zési vasöntemények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmentesen, helyben

első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott
vas- és rézöntödénk, gépmunkáló-, kazán- és kovács

műhelyeink — egyes osztályaikban s kitűnő szakerek által

vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:

Eszterga- és gyaluménkák 2 m. átmérőig végeztetnek

Gazdasági- és iparigépek szakszerűen olcsón javítottatnak

Gőzhengerfurások — a gépek leszerelése nélkül —

!!! vidéken is teljesítettnek !!!

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — helyben

állittatnak elő! Elég az óeska darabok beküldése, hogy helyet-

tük pontosan munkált új darabok szállittassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a

fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutányo-

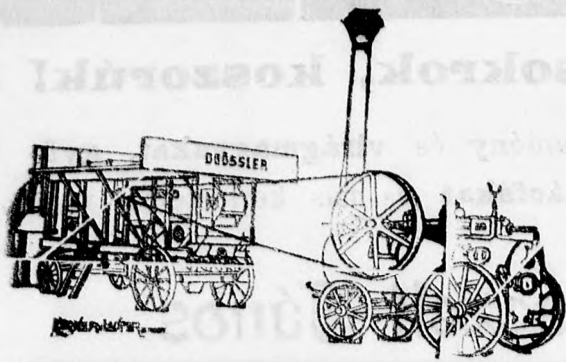
sabban lesz kiszolgálva — s csak önérdeke ellen vét, ha a

hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni

nek kívánna. — Szolgálatkészséggel tisztelettel

Debreceni vasöntöde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcím: Vasöntöde, Debrecen.)

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár VI. Váci körut 59.

Budapest.

Magánjárműket, gőzmozdonyokat, gőzcséplő-gépeket, gőzeke-készleteket, vetőgépeket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malom berendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolidkivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlással és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Képviselek kerestetnek.

Lovass és Ladányi

féle divatáru üzleteket megvettük. Az összes tömegárú

Piac utca 7 sz. Vecsey-ház.

rendkívüli olcsó áron eladatnak.

Donogán és Somossy állandó tőzlete

Kistemplombazár.

Tavaszi nyári újdonságok

Nőruha mosósövetek ugymint; honikék karton, zefirek, zefir batiztok, selyemzefirek, fehér és színes ruhapikétek szerb vászon férfi ingzefirek, gazdasszonyi zefirkötények.

Minden szélességű havasi gyolcsok, Ibolya, Rózsa vásznak és minden fajten vásznak. Kész női és férfi fehér neműek.

KARDOS LÁSZLÓ.

nagyraktáraiban DEBRECEN, Kossuth-utca 9 szám.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban:
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (citalítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30—frttól feljebb **Harmoniumok** világihű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

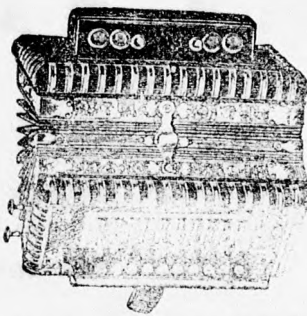
Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50-3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hangu hangverseny harmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszerné.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről, a-
natra ingyen és térmentve
küldünk.

Nem ámitás, de mindenki meggyőződhetik

FRANK REZSŐ Debrecen legnagyobb ruhaárúházaról

(Bika szálloda mellett)

hogy ezen óriási vállalattal senkisésem versenyezhet!

Tavaszi férfi felöltő 17 K.	Angol újdonság felöltő 30-36 K.	Legjobb Francia kagarnból 18-20 K.	Ujdivatu kagarnból 18-20 K.
Elegáns kiviteli 20-22 K.	Viselő férfi öltöny 14 K.	30-32 és feljebb.	Gyermek öltöny 5 K.
Különlegesség különféle színben 24-28 K. és feljebb.	Jó Cheviot öltöny 16-18 K.	Növendék öltöny 10 kor.	(3-10 évesek részére).
	Gyönyörű kagarn többféle új divatu színben 20-26 K.	14-16 18 éves ifjak részére.	Tartós cheviotból 6-7 K.
		Tartós Cheviotból 12-14 K.	Gyönyörű újdonság.

Óriási szövetraktár! Külön mértékszerinti osztály!

